

Ի. ՏՈՒԳԱՐԻՆՈՎ

**ՊԱՏԻ ԹԵՐԹԵՐ ԸՇԽՆՏԱՆՔԻ ԲԱՐՁՐ
ԱՐՏԱԴՐՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ԵՐԿԱԹԵ ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ
ՄՂՎՈՂ ՊԱՅԿԱՐՈՒՄ**

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ «ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-Ի»

24 AUG 2013

07

S-95

47

19 JUN 2009

ՊԱՏԻ ԹԵՐԹԸ՝ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԲԱՐՁՐ ԱՐՏԱԴՐՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԵՐԿԱԹԵ ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՄՂՎՈՂ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ

Մեր երկրի ամենամասսայական կազմակերպությունների՝ պրոֆմիտությունների նախաձեռնությամբ, ՍՍՌ Միության Գերագույն Սովետի նախագահությունը Հրամանագիր հրատարակեց «Ութնամյա աշխատանքային օրվա, յոթնօրյա աշխատանքային շաբաթի անցնելու մասին և ձեռնարկություններից ու հիմնարկներից բանվորների ու ծառայողների ինքնազուխ կերպով հեռանալն արգելելու մասին»:

Այդ Հրամանագիրը հսկայական նշանակություն ունի մեր երկրի հետագա զարգացման համար, նրա պաշտպանական ու տնտեսական հզորության հետագա աճման համար:

Մեր երկիրը՝ երրորդ հնգամյակում թեկնածու է զարգացման նոր ժամանակաշրջանը՝ սոցիալիզմի կառուցումն ավարտելու և աստիճանաբար կոմունիզմին անցնելու ժամանակաշրջանը:

Մեր հետևը մնացին այն ավերն ու սովը, որոնք թագավորում էին երիտասարդ սովետական ռեսպուբլիկայում իմպերիալիստական և քաղաքացիական պատերազմներից հետո: Հաղթահարված են խավարն ու աղքատությունը: Ստեղծվեց առաջավոր տեխնիկայով զինված առաջնակարգ արդյունաբերություն, ամրապնդվեցին և խրենց հիանալի պոտենցիալն են տալիս կոլեկտիվին կարգերը: Զգալիորեն բարձրացավ աշխատավորների նյութական-կուլտուրական մակարդակը: Այժմ ՍՍՌՄ-ի առջև ամբողջ հասակով դրված է տնտեսական մի հիմնական խնդիր՝ 10—15 տարում

Բանվորների և ծառայողների ճնշող մեծամասնությունը հասկանում է, որ իրենք աշխատում են իրենց համար, իրենց հարազատ սոցիալիստական պետության համար: Նրանք գիտեն, թե որքան ամրակուռ և հզոր լինի մեր հայրենիքը, նա այնքան ավելի վստահորեն կարող է դիմադրել ամեն մի վտանգի, այնքան ավելի արագորեն կբարձրանա աշխատավորների նյութական-կուլտուրական մակարդակը:

ՍՍՌՄ Գերադույն Սովետի Նախագահությունը որոշեց նաև բոլոր պետական, կոոպերատիվ և հասարակական ձեռնարկություններում ու հիմնարկներում աշխատանքը վեցօրյակից փոխադրել յոթնօրյա շաբաթվա, հաշվելով շաբաթվա յոթերորդ օրը՝ կիրակին, հանգստի օր: Դրա պատճառն այն է, որ մինչև այժմ գոյություն ունեցող վեցօրյա շաբաթը նվազեցնում էր արտադրանքի արտադրումը, ինչպես նաև անհարմարություններ էր ըստեղծում այն կապակցությամբ, որ մինչև այժմ խզում կար քաղաքի վեցօրյա շաբաթվա և գյուղի յոթնօրյա շաբաթվա միջև:

Ութժամյա աշխատանքային օրվա և յոթնօրյա շաբաթի անցնելը կօգնի է՛լ ավելի ուժեղացնելու մեր հայրենիքի հզորությունը: Վերաշինարարական օրվա և աշխատանքային օրերի թվի ավելացումը մեր երկրին կտա լրացուցիչ հարյուր-հազարավոր տոննաներ նավթ, ածուխ, հանքաքար ու մետաղ, հազարավոր նոր դազգահներ, թնդանոթներ, ինքնաթիռներ, տանկեր ու այլ մեքենաներ, հարյուր միլիոնավոր ուղևորների լայն սպառման ապրանքներ:

Սակայն աշխատանքի արտադրողականության արագ աճումը և արտադրանքի արտադրման ավելացումն ապահովելու համար, անհրաժեշտ է վճռական պայքար սկսել չվողների և գործախիջների դեմ, արտադրության ամեն տեսակ կազմալուծողների դեմ: Անհրաժեշտ է ձեռնարկություններում իսկական բոլշևիկյան կարգ ու կաճոն հաստատել:

Մեր երկրում վերացված է մարդու շահագործումը մարդու կողմից, բոլոր ֆաբրիկաները, գործարանները, հողը կազմում են սոցիալիստական սեփականություն, ամեն ոք աշխատում է իր համար, սիրելի հայրենիքի բարօրության համար: Ուստի սովետական քաղաքացու ամենաառաջին պարտքը, գլխավոր պարտական

անությունն է՝ ազնվորեն աշխատել, հասնել իր աշխատանքի բարձր արտադրողականության, տալ ավելի մեծ քանակությամբ բարձրորակ արտադրանք: Աշխատանքային խանդավառությամբ, ստախանովականների քաջագործություններով դրսևավորվում է սովետական հայրենասիրությունը, աշխատավորների սերը դեպի իրենց հայրենիքը:

Սակայն դեռ ոչ բոլոր բանվորներն ու ծառայողները ազնվորեն են վերաբերվում դեպի իրենց պարտականությունները: ՀԱՄԿԽ-ի դիմումի մեջ տաված է՝ «Մեր ձեռնարկություններում և հիմնարկներում բանվորների և ծառայողների ճնշող մասան ազնվորեն ու բարեխղճորեն է վերաբերվում դեպի իր պարտականությունները, դեպի աշխատանքի և աշխատանքային կարգապահության օրենքների կատարումը: Բայց նրանց կողքին կա մի որոշ մաս, այն է՝ արտադրության մեջ վերջերս եկած երիտասարդ բանվորների ու ծառայողների 3—4 տոկոսը, որոնք օգտվելով գործադրկության բացակայությունից, գործադրկություն, որ ոչնչացվել է սովետական իշխանության կողմից, և շարաշահելով սովետական պետության համբերությունը, վազում են դրծարանից գործարան, քայքայում են կարգապահության գործը, չեն ցանկանում ազնվորեն աշխատել, արհամարհանքով են վերաբերվում դեպի այն պահանջների կատարումը, որոնք սահմանված են օրենքով և հավանություն են գտել ժողովրդի կողմից: Այդ չվողների, գործախիջների դեմ էլ հենց պետք է ներկայումս ուժեղացվեն պատժի միջոցները: Բանվորների և գյուղացիների սոցիալիստական պետությունն ալլևս չի կարող հանդուրժել, որ այդ մարդիկ վնաս հասցնեն ժողովրդական տնտեսությանը: Պետությունը պարտավոր է ժողովրդական տնտեսությունը պաշտպանել արտադրությունը կազմալուծողներից, պարտավոր է պաշտպանել ժողովրդի շահերը»:

Նշելով այս նկատառումներից, ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահությունն արգելեց բանվորների ու ծառայողների ինքնակամ հեռանալը պետական, կոոպերատիվ և հասարակական ձեռնարկություններից ու հիմնարկներից, ինչպես նաև ինքնակամ անցնելը մի ձեռնարկությունից մյուսը, կամ մի հիմնարկից մյուսը:

Այժմ ձեռնարկությունը կամ հիմնարկը ինքնակամ թողած բանվորներն ու ծառայողները ենթակա են դատի և ժողովրդական դատարանի դատավճռով պատժվում են բանտարկության մեջ, երկուսից մինչև չորս ամիս ժամանակով: Գործալիքները նույնպես դատի են տրվում և պատժվում են աշխատանքի վաղուհի կատարվելիք ուղղիչ աշխատանքներով՝ մինչև վեց ամիս ժամանակով, աշխատավարձի մինչև 25 տոկոսի պահումով:

Լենինը սովորեցնում է, որ պայքարը մարդկանց գիտակցության մեջ պահպանված կապիտալիզմի մնացորդների դեմ, պայքարը մանր բուրժուական անարխիստի, անփութության դեմ՝ չէի կարելի մղել միայն պրոպագանդայով և ագիտացիայով, միայն մրցություն կազմակերպելով, միայն կազմակերպչներ ընտրելով, — պայքարը պետք է մղել նաև հարկադրմամբ» (հատ. 22, էջ՝ 460):

Ով վատ է աշխատում, ով կազմալուծում է ձեռնարկության աշխատանքը, ձախողվում արտադրանքի արտադրումը, — նա մեծ վնաս է հասցնում սոցիալիստական պետությանը, ազնիվ բանվորներին և ծառայողներին: Չի կարելի հաշտվել այն բանի հետ, որ կազմալուծողների չնչին փոքրամասնությունն անպատիժ կերպով վնաս հասցնի ընդհանուր գործին: Լենինը իր «Մեր թերթերի բնույթի մասին» հոդվածում սովորեցնում է, որ պրոլետարական պետությունը պարտավոր է «պահպանել բանվոր դասակարգի շահերը, այն մի բուռը բանվորներից, խմբից, խավերից, որոնք համառորեն հետևում են կապիտալիզմի տրագիկաներին (սովորություններին) և շարունակում են նախկին սովետական պետության վրա առաջվա նման՝ տալ «նրան» ավելի քիչ և ավելի վատ աշխատանք, — կորզել «նրանից» ավելի շատ փող» (հատ. 23, էջ՝ 213):

Չի կարելի հանդուրժել մեր երկրում լողերին, գործալիքներին, որոնք իրենց արարքներով կազմալուծում են աշխատանքը, չի կարելի անպատիժ թողնել նրանց գործողությունները: Սովետական գրող Ա. Մակարենկոն իր «Մոտոցների հետ զրույցներ»-ից մեկում գրում է, թե «Այն մարդը, որ յուրաքանչյուր քայլափոխում աշխատում է խուսափել աշխատանքից, որը հանգիստ դիտում է, թե ինչպես են աշխատում ուրիշները, օգտվում

է նրանց աշխատանքի պտուղներից, — այդպիսի մարդն ամենամեքաբոյական մարդն է սովետական հասարակության մեջ»:

Մեր երկրում աշխատանքը պատվի, փառքի, արիության և հերոսության գործ է: Սովետական մարդիկ հարվածալին սոցիալիստական աշխատանքով փառաբանում են իրենց հայրենիքը, ավելի հարուստ և հզոր են դարձնում նրան:

ՍՍՍՐ Գերագույն Սովետի Նախագահության հունիսի 26-ի Հրամանագիրը հրատարակված է հօգուտ բանվոր դասակարգի և ամբողջ սովետական ժողովրդի շահերի: Մեր երկրի աշխատավորները ջերմ հավանություն տվին այդ Հրամանագրին: Յուրաքանչյուր օրը բերում է բանվորների, ծառայողների, ինժեներատեխնիկական աշխատողների աշխատանքային խանդավառության հիանալի օրինակներ, մարդիկ, որոնք պայքար են մղում իրենց սիրելի սոցիալիստական հայրենիքի պաշտպանությունն ավելի ամրացնելու համար, նրա հարստությունները բազմացնելու համար:

Սակայն լուրջ սխալ, քաղաքական անհրաժեշտություն կլիներ կարծել, որ եթե Հրամանագիրը հրատարակված է, այժմ գործը կընթանա ինքն իրեն, ինքնահոսի կարգով: Չի կարելի մոռանալ, որ մեզ մոտ դեռ քիչ չեն այնպիսի մարդիկ, որոնց գիտակցության մեջ ուժեղ են անցյալի մնացորդները: Դեռևս չեն վերացել գափողները, լողերը, չվողները, սոցիալիստական արտադրությունը կազմալուծողները, մարդիկ, որոնք փորձում են զանց առնել Հրամանագիրը և այսուհետև ևս խախտել սովետական օրենքները: Ուստի անհրաժեշտ է մշտապես, համառորեն պայքար մղել Հրամանագրին անշեղորեն կատարելու համար, որպեսզի ոչ մի գործալիք, չվող, կազմալուծող չկարողանա անպատիժ կերպով խախտել կարգապահությունը ձեռնարկության մեջ և հիմնարկում, խախտել սոցիալիստական պետության օրենքները:

Ձեռնարկությունների և հիմնարկների պատի թերթերի գլխավոր, հիմնական խնդիրն է՝ օր-ավուր համառ պայքար մղել աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման և աշխատանքային կարգապահության ամրացման համար, գործալիքներ-

րի, շվեդների, կազմալուծիչների դեմ, ձեռնարկություններում ու հիմնարկներում բուլշևիկյան կարգ ու կանոն հաստատելու համար:

Պատի թերթերը չեն կարող լռելախոս անցնել աշխատանքային կարգապահության խախտման դեպքերի կողքով: Թե որ աշխատողն ուշացել է, բացակայել, փնթակամ կերպով թողել է արտադրությունը, հիմնարկը, թերթը պետք է անհապաղ հանդես գա, միջնակարգի բացատրի, թե ինչ վնաս է հասցրել գործին արտադրությունը կազմալուծողը, պահանջի՝ պատժել նրան, հետևի, որ ճշտությունը կատարվի հունիսի 26-ի Հրամանագրերը:

Շատ թերթեր աշխատանքային կարգապահության խախտման դեպքերը հաղորդում են գրանցողի անտարբեր, անհույզ ձայնով: Դա սխալ և անթույլատրելի է: Թերթը հասարակական կարծիքի կազմակերպիչն է: Նա պետք է ոչ միայն հաղորդի տեղի ունեցածը, այլև քաղաքականապես գնահատի այն, անհրաժեշտ հետևություններ անի: «Բուլշևիկ» գործարանում հաշվել են, որ շվեդների պատճառով վերջին 5 ամսում գործարանը չորս միլիոն ոտգրու արտադրանք պակաս է տվել երկրին: Յուրաքանչյուր պատի թերթի խմբկոլն ևս իր ձեռնարկության, հիմնարկի կյանքից վերցրած կոնկրետ օրինակներով ու փաստերով պետք է ցույց տա թե ինչպիսի վնաս են հասցնում կազմալուծողները արտադրությանը, պետք է մասսաների մեջ ցատում զարթոցնի բնորոշ պորտաբուլժների և լողերի:

«Պրավդա»-ի օրինակով՝ պատի թերթերը պետք է իրենց էջերում ստեղծեն «Ստուգում ենք ՍՍԽՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության հունիսի 26-ի Հրամանագրի կատարումը» բաժին: Դրա հետ միասին, խմբկոլն պետք է ամփել հաճախ լույս ընծայի թերթը, թեկուզ մի քիչ փոքրացված ծավալով: Բո՛ղ թերթի համարը սկզբներում բաղկացած լինի երկու-երեք հոդվածից, դրա փոխարեն նա արագորեն, օպերատիվ կերպով կարճազանքի ձեռնարկության, հիմնարկի, ցեխի կյանքում կարգապահության խախտման յուրաքանչյուր փաստին, յուրաքանչյուր իրադարձությանը:

Թերթի ելույթի ուժը գնալիորեն թուլանում է, եթե նա այս կամ այն փաստը հաղորդում է 10—15 և դեռ ավելի օր անցնելուց

հետո: Ս. Մ. Կիրովի անվան «Դինամո» գործարանում (Մոսկվա) առաջին ապարատային ցեխում հրատարակվում է «Վատրենիյ» պատի թերթը: Դա շատ թույլ թերթ է: Նա ընդհանուր առմամբ լույս է տեսնում միայն հոբելենական օրերի առթիվ, չի արձագանքում ցեխում տեղի ունեցող մեծ իրադարձություններին: Ահա, օրինակ, օգոստոսի 4-ին, ռեվոլյուցիային դադահի անգիտակից, երիտասարդ բանվոր Սավալյեվը վարպետին հայտարարել է, թե իր դադահը սարքին չէ: Ձննումը ցույց է տվել, որ դադահը կատարելապես սարքին է: Այն ժամանակ Սավալյեվը հայտարարել է, թե հիվանդ է և խնդրել է բաց թողնել իրեն պոլի-կլինիկա գնալու: Բժիշկը Սավալյեվին առողջ է ճանաչել: Սակայն սանձարձակ սիմուլյանտը պահանջել է, որ իրեն ամբողջատորիա ուղարկեն: Այդպիսով մի քանի ժամ պարապ անցկացնելուց հետո, լողը վերադարձել է ցեխ, բայց աշխատանքի չի ձեռնարկել:

Կարելի էր սպասել, որ պատի թերթը հենց տեղի ու տեղը կարճադանքի այդ զայրացուցիչ դեպքին, կնշտակի Սավալյեվի սովետական բանվորի համար խախտող, անարժան վարմունքը: Սակայն «Վատրենիյ» թերթի խմբկոլնում գտնվող ընկերներն անգործունյա են մնացել:

Մի՞թե պատի թերթն իրավունք ունի լռել, սպասել հերթական հոբելենական օրվան, եթե ցեխը վատ է աշխատում: Ի հարկե ո՛չ: Մարտական խմբկոլն այլ կերպ է վարվում: Նա աշխատում է ամփել հաճախ լույս ընծայել թերթը, աշխատում է, որ ավելի արագ վերացվեն թերությունները, որպեսզի ձեռնարկություն ամփելի շատ բարձրորակ արտադրանք տա երկրին: Անհրաժեշտ դեպքերում խմբկոլն պետք է լույս ընծայի արտակարգ, պլանից դուրս համարներ: Ենթադրենք, որ խմբկոլն հայտարարել է աշխատանքը կազմալուծողների հովանավորման փաստեր: Թերթի հատուկ համարը մեծ օգնություն ցույց կտա գործին այդ հարցում:

Հարկավոր է հրապարակել հաշվետվություններ դատարանի դահլիճից: Այդ հոդվածները պետք է սուր լինեն, ցույց տան շվեդների, գործալիքների, խուլիգանների խղճով դեմքը: Քիչ օգուտ կբերեն «Դատարանի դահլիճից» վերնագրով գրված այն հոդվածները, որոնք զետեղել է, օրինակ՝ «Տրյոխգորնայա մանու-

Ֆակտորա» ջուհակային ֆաբրիկայի կոդեկտիվի պատի թերթը (Մոսկվա) օգոստոսի 2-ի համարում: Թերթում հաղորդվում է երեք գործի դատաքննությունը: Գործալիք փականագործ Լիպենկովին վերաբերող հոգվածը ամբի շուտ նման է գովասանական մի գրովյան, քան արտադրությունը կազմալուծողի դեմ ուղղված դատական հաշվետվության: Այնինչ, իրոք, Լիպենկովը չարանենգ կազմալուծող է՝ նա, հարբելով, երկու օր քեֆ է արել:

Այն հոգվածը, որը վերաբերում է երեք ժամով ուշացած գործալիք Պրոշկինային, շարադրված է թեթև, խաղիկ տոնով, կարծես խոսքը վերաբերում է ուրախ, ծիծաղաշարժ մի արվածի:

Թերթի ալդպիսի ելույթներն օգուտ չեն բերում, այլ՝ վնաս: Նրանք շեղում են ընթերցողներին՝ աշխատանքը կազմալուծողների դեմ մղվող պայքարից:

Չի կարելի ոչ մի բույն մոռանալ, որ գործալիքները վնաս են հասցնում պետությանը, թուլացնում են սոցիալիստական հայրենիքի պաշտպանությունը:

«Կրասնիյ պրոլետարիյ» գործարանի փայտամշակման ցեխում (Մոսկվա) լույս է տեսնում «Զա կաչեստվո» պատի թերթը: Տեսնենք, թե ինչպես է պայքարում նա ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության Հրամանագրի կատարման համար, վերլուծենք նրա թույլ տված սխալները:

Այն համարը, որը նվիրված է ութ ժամյա աշխատանքային օրվա, լոթնօրյա շաբաթվա անցներու և ձեռնարկություններից ու հիմնարկներից բանվորների ու ծառայողների ինքնակամ հեռանալն արգելելու Հրամանագրին, լույս է ընծայվել միայն հունիսի 29-ին: Այստեղ խմբկողը բավականաչափ օպերատիվություն չի ցուցաբերել: Հատուկ համար պետք է բաց թողնվեր Հրամանագիրը կենտրոնական մամուլում հրապարակվելուց անմիջապես հետո:

Այդ համարում Հրամանագրին նվիրված երեք հոգվածներն էլ ընդհանուր, վերացական բնույթ են կրում, չեն կապված ցեխի և գործարանի կյանքի հետ: Ուստի ստացվել է գորշ, ձանձրալի մի համար: Այնինչ, խմբկողի համար դժվար չէր հաղորդել, թե որքանով է բարձրանալու արտադրանքի արտադրվածը նոր ձևով աշխատելիս, ցույց տալ ընթերցողներին, թե ինչ վնաս են հասց-

րել ցեխին չվորները, գործալիքները, լոդերը, որոնց դեմ ուղղված է Հրամանագիրը: Տեղական փաստերի և օրինակների հիման վրա կազմված ալդպիսի հոգվածները շատ ավելի մեծ ազդեցություն կգործեն ընթերցողի վրա, քան ընդհանուր առարկայագրվել դատողությունները:

Թերթի հաջորդ համարը լույս տեսավ հունիսի 2-ին: Նա ամբողջապես նվիրված է երրորդ հնգամյակի փոխառությանը: Նրանում Հրամանագրի մասին ոչ մի խոսք չկա: Այնինչ, անհրաժեշտ էր պատմել նոր ձևով կատարվող աշխատանքի առաջին օրերի արդյունքների մասին:

Թերթի հուլիսի 27-ի համարում զետեղված է Հրամանագրի հետ կապված երկու հոգված: Դրանցից առաջինը՝ «Հունիսի 27-ի Հրամանագիրը թերի են հասկացել» (այստեղ թերթը սխալ է գործել՝ Հրամանագիրը հրատարակվել է հունիսի 26-ին) — դարձյալ բաղկացած է ընդհանուր դատողություններից: Օրինակ՝ «Մեզանից պահանջվում է ամենօրյա, համառ աշխատանք, աշխատանքի արտադրողականության սխալմատիկ բարձրացում» և այլն: Միայն հոգվածի վերջում, հեղինակը հարեանցիորեն հաղորդում է, թե բանվորներ նրմիվը և Սոնցևը խախտել են Հրամանագիրը և նրանց գործը հանձնված է դատախազությանը: Երկրորդ հոգվածում՝ «Ի՞նչ է տալիս սովետական ժողովրդին նոր ձևով կատարվող աշխատանքը» — քաղվածքներ են բերվում «Սպումնիկ ագիտատոր» ժուռնալից կտորեղենի գլխատի և կոշկեղենի արտադրանքն ավելացնելու մասին: Թերթը դարձյալ չի օգտագործել տեղական օրինակները, իր ցեխի կյանքից վերցրած փաստերը:

Օգոստոսի 1-ին լույս տեսավ թերթի հաջորդ համարը: Նրանում հոգվածներ են զետեղվել ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի 7-րդ սեսիայի մասին, երկաթուղային օրվա, ստախանովյան շարժման տարեդարձի մասին, բայց հունիսի 26-ի Հրամանագրին նվիրված ոչ մի տող չկա:

«Պարտիական կյանքը ցեխում և մասնաշաղկան աշխատանքը» հոգվածում պատմվում է, թե ինչպես են մասնակցել կոմունիստները փոխառության տարածմանը, պատմվում է «Համկ(բ)Պ պատմության համառոտ դասընթաց»-ի ուսումնասիրման, կոմե-

բիտմիութեան աշխատանքի մասին, վերջապես ցեխային մամու-
լի մասին, բայց իշխն չի ասվում այն բանի մասին, թե ինչպե-
ս է պայքարում ցեխի պարտկազմակերպությունը Հրամանագրի ան-
շեղ կատարման համար:

«Ձա կաշեստվո» պատի թերթի խմբավոր չի հասկացել, որ
արտադրանքի, այն էլ բարձր որակի արտադրանքի արտադրումն
ամեն կերպ ավելացնելը, կարգապահությունն ամրացնելը, ձեռնար-
կություններում ու հիմնարկներում բուլշևիկյան կարգ ու կանոն
հաստատելը միաբերակույն, առաջնակարգ խնդիր է:

Հրամանագրի անշեղ կատարման համար ակտիվորեն մար-
տնչող թերթերից վերցրած օրինակներով պարզենք, թե ինչ
պետք է անեն պատի թերթերի խմբավորները՝ այդ կարևորագույն
խնդրի իրականացման անպարտիզում պարտիական կազմակերպու-
թյուններին օգնելու համար:

«Սիգնալ» պատի թերթը, որը լույս է տեսնում Լ. Մ. Կազա-
նովիչի անվան սոցալիստների առաջին գործարանի գործարանա-
յին վարչության մեջ, չի սահմանափակվում առանձին հաղորդա-
գրություններ տալով գործալքումների դեպքերի մասին: Նա չա-
նորեն ու բազմակողմանիորեն պայքար է մղում ձեռնարկության
մեջ աշխատանքային կարգապահությունն ամրացնելու և բուլշևի-
կյան կարգ ու կանոն հաստատելու համար:

Թերթը վճարաբար հանդես է եկել արտադրությունը կազմալու-
ծողներին հովանավորողների դեմ: Օգոստոսի 21-ի համարում նա
գրում է, թե շահագործման ցեխի պետ ընկ. Բոդրովը դրական
բնութագիր է տվել գործալքի Լեոնտևին. բնութագրում նա գրել
է, թե Լեոնտևի նկատողություն չի ստացել և կարգապահ ու
ճշտակատար աշխատող է: Թերթը տեղեկանք է տալիս, որ Լեոն-
տևը հետևելով տոնյժերն է ունեցել՝ 1933 թվականին նրան նկա-
տողություն է արվել ուշանալու համար, 1939 թվականին նկա-
տողություն է արվել տաբելի մարկան չվերցնելու համար, 1940
թվականին նկատողություն է արվել ուշանալու համար: Վերջա-
պես 1940 թվականի հուլիսի 13-ին Լեոնտևը ուշացել է 1 ժամ
15 րոպե:

Ի վերջո թերթը ճիշտ է գնահատել Բոդրովի վարմունքը որ-
պես մի հանցագործություն պետության հանդեպ:

Մի այլ համարում «Սիգնալ»-ը վերագրում է գործալքին-
րի և նրանց հովանավորողների հարցին: Թերթը հաղորդում է, որ
գործարանում չեն կարողացել գնահատել, թե «ինչպիսի սուր
գենք է տրվել նրանց ձեռքը՝ աշխատանքային կարգապահու-
թյունն ամրացնելու համար պայքարելու նպատակով»:

Արտադրության հրամանատարները կարծել են, թե Հրամա-
նագիրը հրապարակվելուց հետո ամեն ինչ ինքն իրեն կուղղվի:
Արդյունքը՝ գործարանում մինչև այժմ էլ գործալքումները շատ
են: Այդ,— գրում է թերթը,— տեղի է ունենում այն պատճառով,
որ «ցեխերում և բաժիններում վճռական պայքար չի մղվում գոր-
ծալիքներին և արտադրությունը կազմալուծողներին հովանավորող-
ների դեմ: Այդպես, վարպետ ընկ. Մորոզովը փորձել է պատաս-
խանատվությունից թաքցնել գործալքի Օգոստևային... Աբրազիվա-
յին ցեխի ավագ վարպետ Օպոլինսկին փորձել է թաքցնել Անտի-
պովայի գործալքումը» և այլն:

«Սիգնալ»-ի խմբավոր դիտի, որ կազմալուծողների և նրանց
հովանավորողների դեմ պայքար մղելով հանդերձ, պետք է հաս-
նել ութժամյա աշխատանքային օրվա լիակատար օգտագործմա-
նը, աշխատանքի արտադրողականության, արտադրանքի որակի
արագ բարձրացմանը: Թերթը քաջատրում է, որ գործալքումը կա-
րող է արտահայտվել ոչ միայն աշխատանքից ուշանալով, այլև
ներսով, որ աշխատողը աշխատանքի ժամերին իր ընկերների
հետ խոսում է իր անձնական գործերի մասին, ման է գալիս
միջանցքում և այլն: Նա քննադատում է կողմնակի խոսակցու-
թյուններով զբաղվող աշխատողներին և ցույց է տալիս, թե ինչ-
պես է տուժում դրանից արտադրությունը:

Օգոստոսի վերջերին «Սիգնալ» թերթը հանդես եկավ «Աշ-
խատանքային ժամանակը վատնողները» հետաքրքիր հոդվածով:
Այդ հոդվածում հետևյալ փաստերն են բերվում.— սպառման բաժ-
նի հաշվետար ընկ. Գորշկովան 2 ժամ 51 րոպե զբաղված էր
աննպատակ ման գալով, նստած էր սեղանի առաջ, բայց չէր
աշխատում 55 րոպե: Իր պարտականության մեջ չմտնող աշխա-
տանք էր կատարում 58 րոպե, իսկ աշխատանքով զբաղված էր
ընդամենը 3 ժամ 16 րոպե:

Ապառման պատասխանատու կատարածու ընկ. Դոմոֆևան իր աշխատանքով զբաղված է եղել միայն 5 ժամ 39 րոպե:

Թերթը հայտարարում է, թե աշխատողներից շատերը լրիվ չեն բեռնավորված: Այդպես, տնտեսական բաժնում կա պլանավիճի, պետի տեղակալ տնտեսական հարցերի գծով, հատուկ տրնտեսվար, երկրորդ տեղակալ ընդհանուր հարցերի գծով:

Մի այլ հոդվածում՝ «Աշխատանքի գալիս է ճշտապահորեն, բաց չի աշխատում» վերնագրով, թերթը ցույց է տալիս աշխատողներին մի բաժնից մյուսը տեղափոխվելու գործի ձևակերպման արատավոր սխառնք: «Ըստ գոյություն ունեցող կարգի, աշխատողները ձևակերպման վրա կորցնում են երկու-երեք օր, իսկ մի քանիսը նաև տասն օր, ինչպես պատահեց երկու ֆրեզերով շիկներ ընկ. ընկ. Յու. Ն. Միրոնովի և Մ. Ն. Մարկինի հետ, քարտուղար ընկ. Կնյազևայի և ուրիշների հետ, որոնք կադրերի բաժնի պատերում գտնվել են օգոստոսի 10-ից մինչև 20-ը»:

«Սիգնալ»-ը իր տեսադաշտից բաց չի թողնում նաև արտադրության մեջ մանր գողությունների և խուլիգանության դեմ մղվող պայքարի հարցերը: Այդպես, օգոստոսի 21-ի համարում, «Անվերապահորեն կատարել կառավարության ցուցումները» վերնագրով հոդվածում, թերթը գրում է. «Հրամանագրի համաձայն, ձեռնարկությունում կամ հիմնարկում կատարված գողությունը, անկախ նրա չափից, պատժվում է մի տարվա բանտարկությամբ, եթե նա ըստ իր բնույթի ավելի ծանր պատիժ չի պահանջում օրենքով...»

Օգոստոսի 12-ին մեր գործարանից դուրս գալու ժամանակ, Վոսթ-ի սլաքներով բռնվել էին № 1 ճշգրիտ սնունդակալների ցեխի տեխնիկական վերահսկողության բաժնի բանվորուհի Ն. Ա. Ուտենկովան ու գլանիկային օղակները հղկող բանվորուհի Լ. Ն. Պերսիանցեևան, և նրանց մոտից վերցվել է երկու կտոր հղկաթուղի:

Ուտենկովան և Պերսիանցեևան ենթակա են դատական պատասխանատվության»:

Ապա թերթը գրում է, թե մի քանի աշխատողների գիտակցության միջոց դեռ չեն վերացել հին սովորույթները: Առաջ, կատարված աշխատանքի ֆաբրիկայում աշխատող բանվորը բնականաբար

ոչ իրենը, այլ օտար էր համարում ֆաբրիկատերի առարկաները: Արդեն 23 տարի է անցել Հոկտեմբերյան ռեվոլյուցիայից հետո, երբ ֆաբրիկաներն անցել են պետության ձեռքը: Ինչպես գործարանը, այնպես էլ նրա տերիտորիայում գտնվող առարկաները հանդիսանում են պետության, սովետական ժողովրդի սրբազան սեփականությունը: Սոցիալիստական, հասարակական սեփականությունը սովետական հասարակարգի անխախտելի հիմքն է: Ուստի յուրաքանչյուր աշխատող պետք է ոչ միայն բարեխղճորեն աշխատի, այլև խնամքով վերաբերվի գործարանին պատկանող յուրաքանչյուր առարկային և պայքար մղի ժողովրդական ունեցվածքը հափշտակողների դեմ:

«Սիգնալ»-ը ձգտում է, որ կազմակերպվածություն և հատկություն լինի ձեռնարկության աշխատանքում: Խմբակով ձիշտ է վարվում, սխառնատիկաբար լուսաբանելով այն հարցը, թե որքան ներդաշնակ ու հստակ են աշխատում առանձին տեղամասերը: Նա թափանցում է արտադրության էկոնոմիկայի հարցերի մեջ, սովորեցնում է խնայել սովետական կուպեկը: «Պայքար մղել գործարանի ֆինանսական միջոցների տնտեսման համար» հոդվածը ցույց է տալիս, որ մատակարարների հետ կնքված պայմանագրերի կատարումը ժամանակին հաշվառման չենթարկելը բազմահազար նյութաներ է բերում գործարանին:

Դիմիտրովի անվան սովխոզում (Չերնիգովի մարզի Շչորպկի շրջան) լույս է տեսնում «Ստախանովեց» պատի թերթը: Այդ թերթի խմբակով և բանթղթակիցներն իրենց հաջող աշխատանքով հասել են այն բանին, որ «Ստախանովեց»-ը մտցված է Համամիութենական գյուղատնտեսական ցուցահանդեսի մամուլի պալիլոնի պատվավոր մատյանի մեջ: Թերթը լույս է տեսնում 5 օրը մի անգամ: Նա համառորեն պայքար է մղում ներքին կանոնադրության կանոնները խախտվող պահպանելու համար, ընդդեմ աշխատանքային կարգապահությունը խախտողների, աշխատում է, որ յուրաքանչյուր բանվոր արդյունավետ կերպով աշխատի ամբողջ 480 րոպեն, որպեսզի թանկագին ժամանակը զուր չկորչի:

Սովխոզում չկա նորման չկատարող ոչ մի բանվոր: Դա փոքր ծառայություն չէ պատի թերթի կողմից: Նա անվանի ստախանովականների աշխատանքի օրինակներով կոմունիստական

վերաբերմամբ է դատադատական դեպի աշխատանքը: Այդպես, հորվածներից մեկում նա գրում է՝ «Ստախանովական խողանայան ընկ. Ուլյանա Վասիլյենա Ռյաբեցը, 1940 թվականի Համամիութենական գյուղատնտեսական ցուցահանդեսի մասնակիցը, 1938 թվականին 6 մերտնից ստացել է 18-ական խոճկոր, 1939 թվականին յուրաքանչյուր մերտնից՝ 19 խոճկոր միջին հաշվով: Երկու ամսական խոճկորի կենդանի քաշը 12 կիլոգրամից պակաս չէ: Բայց ինչպե՞ս է հասել ընկ. Ռյաբեցը այդպիսի ցուցանիշներին: — Բոլոր մերտնների ճիշտ բեղմնավորումով ըստ օրացուցային պլանի, այն հաշվով, որ ծնունդը տեղի ունենա վաղ գարնանը և ամառվա վերջերին: Ծննդի օրերին սահմանվում է հերթապահություն: Այն խոճկորներին, որոնց համար պտուղը հերթը չէր գալիս, սնում էին կովի կաթով:»

Պրոպագանդա անելով առաջավոր բանվորների փորձը, ցույց տալով նրանց ազնիվ, անձնվեր աշխատանքը, «Ստախանովեց»-ը օգնում է սովխոզին հասնելու նորանոր հաջողությունների, երկրին ավելի շատ արտադրանք տալու:

Վերև ասվածներից արտադրական և հիմնարկային թերթերի խմբիկները պետք է հզորակացնեն, որ չի կարելի Հրամանագրի կատարման համար մղվող պայքարում սահմանափակվել գործալիքների դեմ հարուցված դատի մասին ջոր ու ցամաք ինֆորմացիա տալով: Անհրաժեշտ է օր-ավուր մերկացնել կազմալուծողներին և նրանց հովանավորներին, ցույց տալ, թե ինչպիսի վնաս են հասցնում պետությանը չվողներն ու գործալիքները: Անհրաժեշտ է ձգտել, որ ութժամյա աշխատանքային օրը լրիվ օգտագործվի արտադրական աշխատանքի համար: Դրա համար հարկավոր է խորապես լուսաբանել նաև ձեռնարկությունների արտադրության և էկոնոմիկայի հարցերը, համենի պարսպադրդի և խոտանի լիակատար վերացմանը:

Դրա հետ միասին, պատի թերթերը պետք է ցույց տան նոր ձևով կատարված աշխատանքի առաջավոր փորձը, պատմեն, թե ինչպես առաջավոր տեղամասերը, բաժինները, ինչպես նաև ստախանովականները, անցնելով ութժամյա աշխատանքային օրվա, նորանոր հաջողություններ են ձեռք բերում աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացնելու գործում:

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության Հրամանագրի

նպատակն այն է, որ մեր ֆաբրիկաներն ու գործարանները ավելի շատ արտադրանք տան, քան մինչև այժմ, որ այդ արտադրանքը բարձրորակ լինի: Պատահում են դեպքեր, որ ուշացումներին, գործալիքումների քանակը պակասում է, իսկ բաց թողնված արտադրանքի քանակը չի ավելանում: Այդ նշանակում է, որ ձեռնարկության ներսում կարգ ու կանոն չի հաստատված: Խնդիրն այն է, որ ցեխերում օրինակելի կարգ ու կանոն լինի, որ յուրաքանչյուր բանվոր ամբողջ ուժը ժամն էլ արդյունավետ կերպով աշխատի:

Ձի կարելի հիմնարկի օրինակելի աշխատող համարել միայն մեկ նշանով, միայն նրանով, որ բոլոր աշխատակիցներն էլ ժամանակին են գալիս աշխատանքի և ժամանակին են առնում: Կարևոր է տեսնել, թե ինչպես են կատարում աշխատակիցները նրանց առջև դրված խնդիրները: Արդյոք բյուրակրատիզմ չկա՞ այդ հիմնարկում, արդյոք աշխատողները հատկորեն, ուշադրությամբ են սպասարկում աշխատավորներին: Այդ է դիտարկել:

Արտադրությունը կազմալուծողների դեմ մղվող պայքարը պետք է ենթարկվի գլխավորին՝ աշխատանքի արտադրողականության բարձրացմանը, հստակ կարգ ու կանոնի ստեղծմանը, աշխատանքի անթերի կազմակերպմանը:

Շատ առաջավոր պատի թերթերի խմբիկներ չեն սահմանափակվում նրանով, որ յուրաքանչյուր համարում տալիս են ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության հունիսի 26-ի Հրամանագրի հետ կապված նյութեր: Նրանք այդ հարցի շուրջը լույս են ընծայում հատուկ համարներ: Ծանոթանանք «Մոտաժեիկ» պատի թերթի այդպիսի համարներից մեկի հետ, մի թերթ, որը հրատարակվում է Ֆրունզեի ամվան գործարանի № 10 ցեխում: Այդ համարը սկսվում է հետևյալ լուղուցով. — «Անշեղորեն ամբաջանել երկաթյա կարգապահությունը»: Առաջնորդողի փոխարեն գետեղված է ցեխի պարտբյուրոյի բարտուղար ընկ. Սմիրնովի հոդվածը:

«Մեր ցեխում, — ասված է հոդվածի մեջ, — աշխատողների հիմնական մասսան ազնվաբար և բարեխղճորեն է աշխատում հայրենիքի բարօրության համար: Մեր կադրային աշխատողներն են. ընկ. Կոմոյովը, Ռուչկինը, Կուչերովը, Իզմաիլովը, Կուլա-

նովը, Ստոլյարովան, Տրիշկինը, Կիրյազինը և ուրիշները, որոնցից յուրաքանչյուրը 20—25 տարի է աշխատել Ֆրոնզեի անվան գործարանում, տալիս են մեր սոցիալիստական հայրենիքին ազնիվ ու բոլշևիկյան վերաբերմունք ցույց տալու հիանալի օրինակ:

Բայց մեր մեջ դեռ կան մարդիկ, որոնք խախտում են ցեխի աշխատանքային ուղիքը, խախտում են «Հրամանագիրը...»:

Այնուհետև հոգվածում ցույց են տրված արտադրությունը կազմալուծողները, որոնք խախտում են աշխատանքային կարգապահությունը: Բանվոր Պալկինը չի կատարել վարպետի պահանջը և թողել է աշխատանքը: Զոտովը, որը դեռ մի տարի էլ չի աշխատել գործարանում, հրաժարվել է արտաժամ աշխատանքից, իսկ հաջորդ օրը բոլորովին աշխատանքի դուրս չի եկել: Փականագործ Ֆրոմինը ցեխում աշխատում է 1940 թվականի օգոստոսի 1-ից, բայց արդեն օգոստոսի 10-ին 40 րոպեով ուշացել է աշխատանքից:

Էլ ավելի վճռական պայքար մղել արտադրությունը կազմալուծողների դեմ, իր բնում խեղդել աշխատանքային կարգապահությունը թուլացնելու ամեն տեսակ փորձերը.— այսպիսի հետևություններ է վերջանում հիշյալ հոգվածը:

Առաջնորդողի տակը զետեղված է երեք հոգված, որոնք միացված են «Հին արտադրողական աշխատողների ոսկե խոսքերը» ընդհանուր վերնագրով: Փականագործ Գոլոբեվը գրում է՝ «Ես մեր գործարանում աշխատում եմ 1922 թվականից: Գործարան գնալու համար կորցնում եմ մեկ և կես ժամ: Չնայած նրան, ես գործարանում իմ կատարած 18 տարվա աշխատանքի ընթացքում ոչ մի ուշացում և գործալքում չեմ ունեցել և զարմանում եմ այն բանվորների վրա, որոնք ուշանում են աշխատանքի իրենց անկազմակերպվածության պատճառով: Ես խաղաղապետություն եմ համարում աշխատանքից ուշանալը: Դրա հետևանքն է լինում պլանի կատարման ձախողումը»:

«Ես 19 տարի է, որ աշխատում եմ գործարանում,— գրում է բանվոր Մանյուկոն,— ո՛չ պրոգուլ եմ ունեցել և ո՛չ էլ ուշացում: Գործարան գնալու համար կորցնում եմ 35—40 րոպե և ցեխ եմ հասնում աշխատանքն սկսվելուց 20—30 րոպե առաջ: Իսկ ինչո՞ւ ուրիշները չպիտի կարողանան այդպես անել»:

Հին արտադրողական բանվորների նամակները, որոնք լի են դեպի իրենց գործարանը, դեպի իրենց սոցիալիստական հայրենիքը տաժած սիրտ զգացմունքով, հիանալի միջոց են բարձր, գիտակից կարգապահության մասին պրոպագանդա անելու համար:

Այնուհետև գալիս է «Գործալիքները դատի տակ» բաժինը: Այդտեղ բերված է աշխատանքային կարգապահության խախտման հինգ դեպք և հաղորդվում է, թե ինչպիսի միջոցներ են ձեռք առնվել կազմալուծողների դեմ: Այդ նյութը ամրացված է սրամիտ ծաղրանկարներով, որոնք խաթիչ կերպով ծաղրում են գործալիքներին:

Ստացվել է մի հաջող մարտական համար: Կարելի է բոլոր պատի թերթերի խմբկողներին խորհուրդ տալ, որ հետևեն «Մոնտաժնիկ»-ի օրինակին և պարբերաբար բաց թողնեն ամբողջապես աշխատանքային կարգապահության հարցերին նվիրված հատուկ համարներ:

Մի շարք ձեռնարկություններում ու հիմնարկներում լայնորեն տարածված է հակապետական մի պրակտիկա՝ զանազան պատրվակներով կարճատև՝ երկու-երեք օրվա արձակուրդներ են տրվում բանվորներին ու ծառայողներին՝ նրանց սեփական հաշվին: Դա ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ գործալքումներն օրինականացնելու և գործալիքներին դատից թափանցելու մի ձև:

Ուստի ճիշտ է ավարվել Լ. Մ. Կազանովիչի անվան առաջին սոնետիկների գործարանի «Ինստրումենտալ շշիկ» ցեխային պատի թերթի խմբկողը, զետեղելով օգոստոսի 15-ի համարում «Հարգելի» պատճառներ» բաժինը: Այդ բաժնում կա 8 հոգված: Ներածության մեջ թերթը գրում է. «Մեր գործարանում կան տնտեսավարների կողմից Հրամանագրի կատարմանը լիքերալ վերաբերմունք ցույց տալու փաստեր: Եվ մեր ցեխի օրինակներից երևում է, թե ինչպես մի շարք մարդիկ օգտագործում են «բարենպիտանություն», բաժանմունքների առատաճիքի դեկլարաներին, որոնք քաջալերում են «իրենց հաշվին» գործալքում կատարելը... Մեր ցեխում, ըստ համեատ տվյալների, օգոստոսի 15 օրվա ընթացքում այդպիսի «հարգելի» պատճառով գործալքումները կազմել են 1.150 ժամ: Դա հավասար է մի մարդու չորս և կես ամսվա արձակուրդի կամ 142 մարդու մի օրվա գործալքման:

Սպառնալից պատասխանատու կատարածու ընկ. Դոմոսեան իր աշխատանքով զբաղված է եղել միայն 5 ժամ 39 րոպե:

Քերթը հայտարարում է, թե աշխատողներից շատերը լրիվ չեն բեռնավորված: Այդպես, տնտեսական բաժնում կա պլանավիել, պետի տեղակալ տնտեսական հարցերի գծով, հատուկ տնտեսավար, երկրորդ տեղակալ ընդհանուր հարցերի գծով:

Մի այլ հոգվածում՝ «Աշխատանքի գալիս է ճշտապահորեն, բայց չի աշխատում» վերնագրով, Քերթը ցույց է տալիս աշխատողներին մի բաժնից մյուսը տեղափոխվելու գործի ձևակերպման արատավոր սխառնմը: «Ըստ գոյություն ունեցող կարգի, աշխատողները ձևակերպման վրա կորցնում են երկու-երեք օր, իսկ մի քանիսը նաև տասն օր, ինչպես պատահեց երկու ֆրեզերով շիկներ ընկ. ընկ. Յու. Ն. Միրոնովի և Մ. Ն. Մարկինի հետ, քարտուղար ընկ. Կնյազևաչի և ուրիշների հետ, որոնք կադրերի բաժնի պատերում գտնվել են օգոստոսի 10-ից մինչև 20-ը»:

«Միգնալ»-ը իր տեսադաշտից բաց չի թողնում նաև արտադրության մեջ մանր գողությունների և խուլիգանության դեմ մղվող պայքարի հարցերը: Այդպես, օգոստոսի 21-ի համարում, «Անվերապահորեն կատարել կառավարության ցուցումները» վերնագրով հոգվածում, Քերթը գրում է. «Հրամանագրի համաձայն, ձեռնարկությունում կամ հիմնարկում կատարված գողությունը, անկախ նրա չափից, պատժվում է մի տարվա բանտարկությամբ, եթե նա ըստ իր բնույթի ավելի ծանր պատիժ չի պահանջում օրենքով...»

Օգոստոսի 12-ին մեր գործարանից դուրս գալու ժամանակ, Վոնս-ի սլաքներով բռնվել էին № 1 ճշգրիտ սոնակալների ցեխի տեխնիկական վերահսկողության բաժնի բանվորուհի Ն. Ա. Ուտենկովան ու գլանիկային օղակները հղկող բանվորուհի Լ. Ն. Պերսիանցեան, և նրանց մոտից վերցվել է երկու կտոր հղկաթուղի:

Ուտենկովան և Պերսիանցեան ենթակա են դատական պատասխանատվության:

Ապա Քերթը գրում է, թե մի քանի աշխատողների գիտակցության միջից դեռ չեն վերացել հին սովորությունները: Առաջ, կապիտալիստական ֆաբրիկայում աշխատող բանվորը բնականաբար

ոչ իրենը, այլ օտար էր համարում ֆաբրիկատերի առարկաները: Արդեն 23 տարի է անցել Հոկտեմբերյան ռեվոլյուցիայից հետո, երբ ֆաբրիկաներն անցել են պետության ձեռքը: Ինչպես գործարանը, այնպես էլ նրա տերիտորիայում գտնվող առարկաները հանդիսանում են պետության, սովետական ժողովրդի սրբազան սեփականությունը: Սոցիալիստական, հասարակական սեփականությունը սովետական հասարակարգի անխախտելի հիմքն է: Ուստի յուրաքանչյուր աշխատող պետք է ոչ միայն բարեխղճորեն աշխատի, այլև խնամքով վերաբերվի գործարանին պատկանող յուրաքանչյուր առարկային և պայքար մղի ժողովրդական ունեցվածքը հափշտակողների դեմ:

«Միգնալ»-ը ձգտում է, որ կազմակերպվածություն և հատկություն լինի ձեռնարկության աշխատանքում: Խմբիկը ձիշտ է վարվում, սխառնատիկաբար լուսաբանելով այն հարցը, թե որքան ներդաշնակ ու հստակ են աշխատում առանձին տեղամասերը: Նա թափանցում է արտադրության էկոնոմիկայի հարցերի մեջ, սովորեցնում է խնայել սովետական կոպեկը: «Պայքար մղել գործարանի ֆինանսական միջոցների տնտեսման համար» հոգվածը ցույց է տալիս, որ մատակարարների հետ կնքված պայմանագրերի կատարումը ժամանակին հաշվառման չենթարկելը բազմահազար միլիոններ է բերում գործարանին:

Դիմիտրովի անվան սովխոզում (Չերնիգովի մարզի Շչորակի շրջան) լույս է տեսնում «Ստախանովեց» պատի թերթը: Այդ թերթի խմբիկը և բանթղթակիցներն իրենց հաջող աշխատանքով հասել են այն բանին, որ «Ստախանովեց»-ը մտցված է Համամիութենական գյուղատնտեսական ցուցահանդեսի մամուլի պամիլյոնի պատվավոր մատյանի մեջ: Թերթը լույս է տեսնում 5 օրը մի անգամ: Նա համառորեն պայքար է մղում ներքին կանոնադրության կանոնները խտրվող պահպանելու համար, ընդդեմ աշխատանքային կարգապահությունը խախտողների, աշխատում է, որ յուրաքանչյուր բանվոր արդյունավետ կերպով աշխատի ամբողջ 480 րոպեն, որպեսզի թանկագին ժամանակը զուր չկորչի:

Սովխոզում չկա նորման չկատարող ոչ մի բանվոր: Դա փոքր ծառայություն չէ պատի թերթի կողմից: Նա անվանի ստախանովականների աշխատանքի օրինակներով կոմունիստական

վերաբերումն է դատարարական դեպի աշխատանքը: Այդպես, հոդվածներից մեկում նա գրում է՝ «Ստախանովական խողապան ընկ. Ուլյանա Վասիլյենա Ռյաբեցը, 1940 թվականի Համամիութենական գյուղատնտեսական ցուցահանդեսի մասնակիցը, 1938 թվականին 6 մերուներից ստացել է 18-ական խոճկոր, 1939 թվականին յուրաքանչյուր մերուներից՝ 19 խոճկոր միջին հաշվով: Երկու ամսական խոճկորի կենդանի քաշը 12 կիլոգրամից պակաս չէ: Բայց ինչպե՞ս է հասել ընկ. Ռյաբեցը այդպիսի ցուցանիշների:— Բոլոր մերուների ճիշտ բեղմնավորումով ըստ օրացուցային պլանի, այն հաշվով, որ ծնունդը տեղի ունենա վաղ գարնանը և ամառվա վերջերին: Ծննդի օրերին սահմանվում է հերթապահություն: Այն խոճկորներին, որոնց համար պտուկը հերիք չէր գալիս, սնում էին կովի կաթով:»

Պրոպագանդա անելով առաջավոր բանվորների փորձը, ցույց տալով նրանց ազնիվ, անձնվեր աշխատանքը, «Ստախանովեց»-ը օգնում է սովխոզին հասնելու նորանոր հաջողությունների, երկրին ավելի շատ արտադրանք տալու:

Վերև ասվածներից արտադրական և հիմնարկային թերթների խմբավորները պետք է եզրակացնեն, որ չի կարելի Հրամանագրի կատարման համար մղվող պայքարում սահմանափակվել գործալիքների դեմ հարուցված դատի մասին չոր ու ցամաք ինֆորմացիա տալով: Անհրաժեշտ է օր-ավուր մերկացնել կազմալուծողներին և նրանց հովանավորներին, ցույց տալ, թե ինչպիսի վնաս են հասցնում պետությանը չվողներն ու գործալիքները: Անհրաժեշտ է ձգտել, որ դիժամյա աշխատանքային օրը լրիվ օգտագործվի արտադրական աշխատանքի համար: Դրա համար հարկավոր է խորապես լուսաբանել նաև ձեռնարկությունների արտադրության և էկոնոմիկայի հարցերը, հասնել պարապտուղի և խոտանի լիակատար վերացմանը:

Դրա հետ միասին, պատի թերթերը պետք է ցույց տան նոր ձևով կատարված աշխատանքի առաջավոր փորձը, պատմեն, թե ինչպես առաջավոր տեղամասերը, բաժինները, ինչպես նաև ստախանովականները, անցնելով ութժամյա աշխատանքային օրվա, նորանոր հաջողություններ են ձեռք բերում աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացնելու գործում:

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության Հրամանագրի

նպատակն այն է, որ մեր Ֆաբրիկաներն ու գործարանները ավելի շատ արտադրանք տան, քան մինչև այժմ, որ այդ արտադրանքը բարձրորակ լինի: Պատահում են դեպքեր, որ ուշացումների, գործալքումների քանակը պակասում է, իսկ բաց թողնված արտադրանքի քանակը չի ավելանում: Այդ նշանակում է, որ ձեռնարկության ներսում կարգ ու կանոն չի հաստատված: Խնդիրն այն է, որ ցեխերում օրինակելի կարգ ու կանոն լինի, որ յուրաքանչյուր բանվոր ամբողջ ուժով ժամն էլ արդյունավետ կերպով աշխատի:

Չի կարելի հիմնարկի օրինակելի աշխատող համարել միայն մեկ նշանով, միայն նրանով, որ բոլոր աշխատակիցներն էլ ժամանակին են դալիս աշխատանքի և ժամանակին են տուն գնում: Կարևոր է տեսնել, թե ինչպես են կատարում աշխատակիցները նրանց առջև դրված խնդիրները: Արդյոք բյուրակրատիզմ չկա՞ այդ հիմնարկում, արդյոք աշխատողները հատկորեն, ուշադրությամբ են սպասարկում աշխատավորներին: Այդ է գլխավորը:

Արտադրությունը կազմալուծողների դեմ մղվող պայքարը պետք է ենթարկվի գլխավորին՝ աշխատանքի արտադրողականության բարձրացմանը, հստակ կարգ ու կանոնի ամրագրմանը, աշխատանքի անթերի կազմակերպմանը:

Շատ առաջավոր պատի թերթների խմբավորներ չեն սահմանափակվում նրանով, որ յուրաքանչյուր համարում տալիս են ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության հունիսի 26-ի Հրամանագրի հետ կապված նյութեր: Նրանք այդ հարցի շուրջը լույս են ընծայում հատուկ համարներ: Ծանոթանանք «Մոտոաժիկ» պատի թերթի այդպիսի համարներից մեկի հետ, մի թերթ, որը հրատարակվում է Ֆրունզեի անվան գործարանի № 10 ցեխում: Այդ համարը սկսվում է հետևյալ լողունգով. — «Անշեղորեն ամբաջնել երկաթյա կարգապահությունը»: Առաջնորդողի փոխարեն գետնի վրա է ցեխի պարտքյուրոյի բարտուղար ընկ. Սմիրնովի հոդվածը:

«Մեր ցեխում, — ասված է հոդվածի մեջ, — աշխատողների հիմնական մասսան ազնվաբար և բարեխղճորեն է աշխատում հայրենիքի բարօրության համար: Մեր կադրային աշխատողներ ընկ. ընկ. Կոմլովը, Ռուչկինը, Կուչերովը, Իզմաիլովը, Կոլոպ-

նով, Ստոկյարովան, Տրիշկինը, Կիրյազինը և ուրիշները, որոնցից յուրաքանչյուրը 20—25 տարի է աշխատել Ֆրոնզեի անվան գործարանում, տալիս են մեր սոցիալիստական հայրենիքին ազնիվ ու բոլշևիկյան վերաբերմունք ցույց տալու հիանալի օրինակ:

Բայց մեր մեջ դեռ կան մարդիկ, որոնք խախտում են ցեխի աշխատանքային ուղիքը, խախտում են «Հրամանագիրը...»:

Այնուհետև հողվածում ցույց են տրված արտադրությունը կազմալուծողները, որոնք խախտում են աշխատանքային կարգապահությունը: Բանվոր Պալկինը չի կատարել վարպետի պահանջը և թողել է աշխատանքը: Զոտովը, որը դեռ մի տարի էլ չի աշխատել գործարանում, հրաժարվել է արտաժամ աշխատանքից, իսկ հաջորդ օրը բոլորովին աշխատանքի դուրս չի եկել: Փականագործ Ֆրոմինը ցեխում աշխատում է 1940 թվականի օգոստոսի 1-ից, բայց արդեն օգոստոսի 10-ին 40 րոպեով ուշացել է աշխատանքից:

Է՛լ ավելի վնասակար պայքար մղել արտադրությունը կազմալուծողների դեմ, իր բնում խեղդել աշխատանքային կարգապահությունը թուլացնելու ամեն տեսակ փորձերը.— աշխատի հետևություններ է վերջանում հիշյալ հողվածը:

Առաջնորդողի տակը զետեղված է երեք հողված, որոնք միացված են «Հին արտադրողական աշխատողների ոսկե խոսքերը» ընդհանուր վերնագրով: Փականագործ Գոլովենովը գրում է՝ «Ես մեր գործարանում աշխատում եմ 1922 թվականից: Գործարան գնալու համար կորցնում եմ մեկ և կես ժամ: Չնայած նրան, ես գործարանում իմ կատարած 18 տարվա աշխատանքի ընթացքում ոչ մի ուշացում և գործալքում չեմ ունեցել և զարմանում եմ այն բանվորների վրա, որոնք ուշանում են աշխատանքի իրենց անկազմակերպվածության պատճառով: Ես խաղաղապետություն եմ համարում աշխատանքից ուշանալը: Դրա հետևանքն է լինում պլանի կատարման ձախողումը»:

«Ես 19 տարի է, որ աշխատում եմ գործարանում,— գրում է բանվոր Մանյուկոն,— ո՛չ պրոգնոզ եմ ունեցել և ո՛չ էլ ուշացում: Գործարան գնալու համար կորցնում եմ 35—40 րոպե և ցեխ եմ հասնում աշխատանքն սկսվելուց 20—30 րոպե առաջ: Իսկ ինչո՞ւ ուրիշները չափաի կարողանան աղպես անել»:

Հին արտադրողական բանվորների նամակները, որոնք լի են դեպի իրենց գործարանը, դեպի իրենց սոցիալիստական հայրենիքը տաժած սիրո զգացմունքով, հիանալի միջոց են բարձր, գիտակից կարգապահության մասին պրոպագանդա անելու համար:

Այնուհետև գալիս է «Գործալիքները դատի տակ» բաժինը: Այդտեղ բերված է աշխատանքային կարգապահության խախտման հինգ դեպք և հաղորդվում է, թե ինչպիսի միջոցներ են ձեռք առնվել կազմալուծողների դեմ: Այդ նյութը ամրացված է սրամիտ ծաղրանկարներով, որոնք խալթիչ կերպով ծաղրում են գործալիքներին:

Ստացվել է մի հաջող մարտական համար: Կարելի է բոլոր պատի թերթերի խմբկողներին խորհուրդ տալ, որ հետևեն «Մոնտաժնիկ»-ի օրինակին և պարբերաբար բաց թողնեն ամբողջապես աշխատանքային կարգապահության հարցերին նվիրված հատուկ համարներ:

Մի շարք ձեռնարկություններում ու հիմնարկներում լայնորեն տարածված է հակապետական մի պրակտիկա՝ զանազան պատրվակներով կարճատև՝ երկու-երեք օրվա արձակուրդներ են տրվում բանվորներին ու ծառայողներին՝ նրանց սեփական հաշվին: Դա ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ գործալքումներն օրինականացնելու և գործալիքներին դատից թաքցնելու մի ձև:

Ուստի ճիշտ է վարվել Լ. Մ. Կազանովիչի անվան առաջին սոնակալների գործարանի «Ինստրումենտալչիկ» ցեխային պատի թերթի խմբկողը, զետեղելով օգոստոսի 15-ի համարում «Հարգելի» պատճառներ» բաժինը: Այդ բաժնում կա 8 հողված: Ներածության մեջ թերթը գրում է. «Մեր գործարանում կան տնտեսավարների կողմից Հրամանագրի կատարմանը լիքերալ վերաբերմունք ցույց տալու փաստեր: Եվ մեր ցեխի օրինակներից երևում է, թե ինչպես մի շարք մարդիկ՝ օգտագործում են «բարեսիրտներին», բաժանմունքների առատասիրտ ղեկավարներին, որոնք քաջալերում են «իրենց հաշվին» գործալքում կատարելը... Մեր ցեխում, ըստ համեմատ տվյալների, օգոստոսի 15 օրվա ընթացքում աշխատի «հարգելի» պատճառով գործալքումները կազմել են 1.150 ժամ: Դա համարաբար է մի մարդու չորս և կես ամսվա արձակուրդի կամ 142 մարդու մի օրյա գործալքման:

Այդպիսի «իր հաշվին» արձակուրդների պատճառները, ինչպես ցույց են տալիս օրինակները, անհիմն են»:

Այնուհետև թերթը բացահայտում է, թե ինչպիսի «հարգելի» գործալքումներ են դրանք.—

«Փակահարո՞ւմ կենե՞ր բաժանմունքի պետ Չուխանովին հետևելու դիմումն է տվել. «կենդանու՞մ եմ բաց թողնել ինձ օգտատուի 9-ին, որովհետև ինձ վատ եմ զգում»: Պետք է «թողնում» (Քարենիյուս պետը) հորվածը»:

Յեկի պետը Չուխանովին աշխատանքից բաց է թողնում «գեպի ամառանոց մթերքներ տանելու համար...» («Չուխանովը ամառանոց է գնում» հորվածը):

Մի աշխատող, արձակուրդից վերադառնալով, խնդրել է իրեն երեք օր ևս լրացուցիչ ժամանակ տալ, որովհետև նա ուզում է աշխատանքի դուրս գալ հանգստի օրից հետո: Այդպիսի «հարգելի» պատճառին չեն կարողացել դիմանալ բաժնի պետ Չնայուևովը և ցեխի պետի ժենական Բելոուսովը» («Թույլ տվե՞ք լրացուցիչ կերպով մի շաբաթ ևս զբոսնեմ» հորվածը):

«Ավագ վարպետ Ջղանովսկին առանց բժիշկի գտել է, որ բանվորուհու «առողջությունը վատ է» և նրան թույլ է տվել՝ «հարգելի պրոգնոզ 4 ժամով» («Բժշկական քույր... Ջղանովսկի» հորվածը):

«Գործիքների բաժնում օգտատուի 15 օրվա մեջ բաց են թողել 10 մարդ 401 ժամով: Բանվոր Օստրոուկովը բաց է թողնվել 6 օրով «իր քրոջը, երեխայի հետ միասին, քաղաք տանելու համար»: Թերթը գրում է՝ «թե այդ ժամանակահատվածում կարելի էր երկու անգամ Մոսկվայից կենտրոնացնել զինալ և հետ վերադառնալ («Բաց թողե՞ք ընտանեկան կարիքների համար» հորվածը),

Չնայած շատապ աշխատանքներին, վարպետ Բլոխը մի բանվորի բաց է թողնում երկու օրով՝ «ապագայում այդ աշխատանքը կատարելու պայմանով» («Ապագայում աշխատելու պայմանով» հորվածը):

«Նրան պետք է վերջ տալ» — այսպիսի հորվածով է վերջանում էջը:

Բոլոր հորվածները գրված են սուր լեզվով: Նրանք համոզիչ կերպով մերկացնում են աշխատեալու իրավունք «հարգելի» պատճառներով:

Երբ բաց թողնելու անթույլատրելի պրակտիկան: Թերթի այդպիսի կյուրյեն, անտարակույս, մեծ օգուտ կբերի ցեխին:

Հանրագումարի բերներ:

Ինչպիսի հարցեր պետք է գտնվեն պատի թերթերի ուղարկության կենտրոնում՝ ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի նախագահության հոմի-սի 26-ի Հրամանագրի կապակցությամբ: Նախ և առաջ անհրաժեշտ է, որ պատի թերթերը վճարաբար, ամբողջ ձայնով, մերկացնեն չլիդներին և գործալքներին, ցույց տան, թե ինչպիսի վնաս են հասցնում նրանք պետությանը:

Անհրաժեշտ է փակել բոլոր շրջանց ուղիները, բոլոր այն ծակ ու ծուկերը, որոնց օգնությանն են դիմում աշխատանքը կազմակերպողները՝ կարճատև արձակուրդներ իրենց հաշվին, աշխատանքի ժամերին աշխատանքից հեռանալու առանց վարչության թույլտվության, նշանակված ժամկետից առաջ ճաշի գնալը և աշխատանքային սեղանին սահմանված ժամկետից հետո վերադառնալը, ցեխում կամ հիմնարկում աննպատակ թրե գալը, աշխատանքի ժամանակ քնելը — այս բոլորը և դրանց նման այլ փաստեր պետք է համարվեն աշխատանքային կարգապահության ամենամեղադրյալ խախտումներ:

Թերթում պատվավոր տեղ պետք է հատկացնել միանձնյա ղեկավարությունն ամբացնելու հետ կապված հարցերին: Պատի թերթերը պետք է ամեն կերպ օժանդակեն ձեռնարկությունների ղեկավարներին, հիմնարկների ղեկավարներին, ցեխերի ու բաժինների պետերին, վարպետներին՝ միանձնյա ղեկավարություն իրականացնելու, աշխատանքային կարգապահություն հաստատելու համար նրանց մղած պայքարում: Պետք է որպես կազմակերպողներ խորազանել այն անձանց, որոնք չեն կատարում պետերի հրամանները, վիճաբանության են բռնվում նրանց հետ:

Վճռական դատարարական են արժանի այն թերթերը, որոնք ամեն մի չնչին առիթով լուսանք են թափում ձեռնարկության, ցեխի, հիմնարկի ղեկավարների գլխին: Մի քանի պատի թերթերի խմբագիրներ և բանթղթակիցներ նույնիսկ իրենց կողմից մատուցված ծառայություն են համարում արտադրության հրամա-

նատարներին այդպիսի թեթև վերաբերմունք ցույց տալը: Հեկավարներին դատարկ բաների, մանրուքի համար ձիգ տալը չի ամբացնում, այլ թուլացնում է միանձնյա ղեկավարությունը, չի օգնում, այլ խանգարում է գործին:

Դրա հետ միասին, պատի թերթերը պետք է վճարաբար հանդես գան գործալիքներին, լողերներին, աշխատանքը կազմավորածողներին հովանավորողների դեմ: Ձգտելով ամբացնել միանձնյա ղեկավարությունը, պետք է պայքար մղել ախպերականության, խնամիության դեմ աշխատանքում, ծաղրի առարկա դարձնել այն վայ-ղեկավարներին, որոնք ամուր ձեռքով կարգ հաստատելու փոխարեն, կեղծ դեմոկրատիզմ են տարածում, լիբերալություն են անում գործալիքների նկատմամբ, խնդրելով են խոստում լողերների հետ և այլն: Թերթերը պետք է օգնեն պարտկազմակերպությանը՝ պետերի մեջ դատարարակելու ինքնուրույնություն, նախաձեռնություն, համառություն, սովորեցնելու նրանց ղեկավարման բոլշևիկյան ոճը:

Անհրաժեշտ է միայն նախազգուշացնել պատի թերթերի խմբակներին և բանթղթակիցներին, որ չի կարելի թերթում հանդես գալ առանց մտածելու, չի կարելի թույլ տալ դատարկ ծաղր ու ծանակ: Պետք է հիշել, որ առանձին անդիտակից տարրեր կփորձեն օգտագործել պատի թերթը, որպեսզի իրենց հաշիվները մաքրեն, վրեժ առնեն այն պետից, որը պահանջում է նրանցից ազնիվ վերաբերմունք ցույց տալ աշխատանքին:

Պատի թերթերը պետք է հատուկ ուշադրություն նվիրեն, որ ութժամյա աշխատանքային օրը լրիվ օգտագործվի արդյունավետ աշխատանքի համար: Վճարաբար բարձրացնել աշխատանքի արտադրողականությունը — ահա Հրամանագրի գլխավոր նպատակը: Այդ պատճառով, պատի թերթերը պետք է համառորեն պայքար մղեն պարապուրդների և խոտանի դեմ, աջակցեն այն ձեռնարկումների իրականացմանը, որոնք ավելացնում են աշխատանքի արտադրողականությունը, ամուր կարգ ու կանոն են հաստատում (ռացիոնալիզացիա, գյուտարարություն և այլն):

Չի կարելի իրեն հանգստացնել նրանով, թե գործալքումները և ուշացումները նվազում են: Պետք է աշխույժ հետևել, թե չկա՞ արդյոք սարքավորման պարապուրդ, արդյոք լրի՞վ են օգտագործ-

վում սարքավորումը և մեքենաները: Պատի թերթերը և բանթղթակիցները, պետք է պայքար մղեն, որ յուրաքանչյուր բանվոր կատարի արտադրանքի նորմաները, առաջով բարձրորակ արտադրանք:

Մեծ նշանակություն ունի այն առաջավոր բաժինների տեղամասերի, բրիգադաների փորձի լայն ցուցադրումը, որոնք Հրամանագրի իրականացման հիման վրա նորանոր հաջողություններ են ձեռք բերել աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացնելու գործում:

Հաճախ խմբակները տարվում են մերկացուցիչ գործունեությանը, թերթի էջերը լցնում են ամեն տեսակ թերությունների վերաբերյալ քննադատական հոդվածներով, առանց նկատելու ձեռնարկություններում և հիմնարկներում կատարվող դրական երևույթները: Դրանով իսկ նրանք աղճատված ձևով, ծռու հայելու մեջ են ցույց տալիս ձեռնարկության կյանքը: Այնինչ, քննադատությունը շատ ավելի ուժեղ կլինի, եթե լողերի և գործալիքների կազմավորիչ արարքները մերկացնող հոդվածի կողքին թերթերը լիաձայն պատմեն առաջավոր բանվորների և ծառայողների աշխատանքի մասին, փաստերով և օրինակներով ցույց տալին, թե ինչպես են սիրում այդ առաջավոր մարդիկ իրենց արտադրությունը և հոգ են տանում նրա համար:

Ութժամյա աշխատանքային օրվա և յոթնօրյա աշխատանքային շաբաթվա անցնելը ղեկավարներից, մասնավորապես կրտսեր ու միջակ հրամանատարական կազմից՝ բրիգադիրներից, վարպետներից և այլն պահանջում է բարձրացնել աշխատանքի հրատակությունը և կազմակերպվածությունը: Ուստի պատի թերթերը, վճարաբար քննադատելով հանդերձ սանձարձակությունը, պետք է ցույց տան այն տեղամասերը, բաժինները, բրիգադաները, առանձին աշխատողներին, որոնք օրինակելի աշխատանքի են հասել: Շատ պատի թերթեր նշում են առաջավորներին, հաղորդում են նրանց հաջողությունների մասին: Սակայն քիչ են այնպիսի թերթեր, որոնք մանրամասնորեն և գործնականորեն ցույց տան, թե ինչպես են հասել նրանք այդ հաջողություններին: Բայց չե՞ որ այդպիսի հոդվածները մեծ օգուտ կբերեն, նրանք կսովորեցնեն ուրիշներին, կզարթեցնեն ասեղծագործական նախաձեռնու-

թյուն, այնպես աշխատելու ցանկություն, ինչպես աշխատում են կոլեկտիվի լավագույն մարդիկ:

Հրամանագրի անշեղ կատարման նկատմամբ պարտիական կազմակերպությունների վերահսկողությունը կարևորագույն պայման է կազմակերպողների դեմ հաջող պայքար մղելու համար: Պատի թերթերը պետք է պատմեն, թե ինչպես են պայքարում կոմունիստները և կոմերիտականները աշխատանքային կարգապահությունն ամրացնելու համար, բոլշևիկյան կարգ ու կանոն հաստատելու համար, ու նախ և առաջ պատմեն այն, թե ինչպես նրանք իրենց անձնական օրինակով նպաստում են կարգապահության ամրացմանը:

ՍՍՌ Միության Գերագույն Սովետի Նախագահության Հրամանագրի կատարման համար մղվող պայքարում մեծ նշանակություն ունի մասսայական, պարտիական-քաղաքական աշխատանքը: Անշեղորեն կենսագործելով պատժի այն միջոցները, որոնք նախատեսված են Հրամանագրում շփոթների և գործալիքների նկատմամբ, անհրաժեշտ է անդուլ կերպով, համառորեն բացատրել աշխատավորներին՝ ձեռնարկություններում և հիմնարկներում ամուր կարգապահության անհրաժեշտությունը, փաստերով և օրինակներով ցույց տալ, որ աշխատանքի արտադրողականության բարձրացումը ղեկավարն է այն պայքարում, որը մղվում է մեր հայրենիքի հզորությունն է՛լ ավելի ամրացնելու համար, աշխատավորների նյութական մակարդակն է՛լ ավելի բարձրացնելու համար:

Այդ տեսակետից պատի թերթերը կարող են մեծ օգնություն ցույց տալ պարտիական կազմակերպություններին: Նրանք պետք է լայնորեն լուսաբանեն պարտիական-քաղաքական, դաստիարակչական աշխատանքը, ձգտեն, որ առաջավոր բանվորները և ծառայողները ոչ միայն բարեխղճորեն աշխատեն, այլև ազդեցիկությամբ, անդիտակից բանվորների վրա, նրանցից ազնիվ աշխատանք պահանջեն՝ սոցիալիստական հայրենիքի բարօրության համար: Այդ ճանապարհով կարելի է կանխել շատ գործալիքներ և ուշացումներ:

Անհրաժեշտ է մի քանի խոսք ասել այդ գործում բանվորակիցների կատարելիք դերի մասին: Նրանք սովետական հասարա-

կական կարծիքն արտահայտողներ են, նրանք հանդես են գալիս մամուլում թերությունների մերկացմամբ, սոցիալիզմի գործին խանդարող ամեն անպետք բանի քննադատություններ: Այդ բանը նրանց պարտավորեցնում է առաջամարտիկներ լինել պարտիայի և կառավարության ցուցումների համար մղվող պայքարում, պարտավորեցնում է ցույց տալ բարձր գիտակցության և կարգապահության օրինակ: Բանվորակիցի բարձր կոշմանն արժանի չէ նա, ով փորձում է ուրիշներին խրատել, իսկ ինքը վատ է աշխատում, չի պահպանում սովետական օրենքները, սոցիալիստական համակցության կանոնները:

Ձեռնարկություններում և հիմնարկներում աշխատանքային կարգապահությունն ամրացնելու, բոլշևիկյան կարգ ու կանոն հաստատելու համար պայքարելը պատի թերթերի կարևորագույն, կենտրոնական խնդիրն է: Ուստի մենք խորհուրդ ենք տալիս խմբիկներին՝ հատուկ պլան մշակել այդ ուղղությամբ աշխատելու համար: Այդ բանը թերթին հնարավորություն կտա բազմակողմանիորեն լուսաբանելու այն հարցերը, որոնք կապված են ՍՍՌ Միության Գերագույն Սովետի Նախագահության հունիսի 26-ի Հրամանագրի հետ:

Պատի թերթերի խմբիկները Հրամանագրի կատարման համար մղվող պայքարում պետք է ներդրալին իրենց բանվորակիցներին: Պետք է սխտեմատիկաբար հրավիրել բանվորակիցների խորհրդակցություններ, նրանց հետ քննարկել, թե ինչպես կարելի է իր ձեռնարկության մեջ, հիմնարկում ավելի լավ պայքար մղել աշխատանքային կարգապահությունն ամրացնելու համար, բոլշևիկյան կարգ ու կանոն հաստատելու համար: Խորհրդով բանվորակիցներին պետք է անհրաժեշտ թեմաներ թելադրել, օգնել նրանց և անհրաժեշտ դեպքում ձեռնարկել թղթակցությունը:

Հետևելով առաջավոր թերթերի օրինակին, պետք է պատի թերթի աշխատանքին ավելի ակտիվ կերպով ներգրավել ձեռնարկության, հիմնարկի առաջավոր, անվանի մարդկանց: Այն նամակը, որը գրել է կադրային հին բանվորը, լավագույն ստախանովականը՝ աշխատանքային կարգապահության ամրացման հետ կապված հարցերի շուրջը, անտարակույս՝ շատ արժազանքներ կա-

առաջացնի, մեծ ներգործություն կունենա ընթերցողների վրա:
Թերթին առաջավոր մարդկանց մասնակցելը ավելի հեղինակա-
վոր կդարձնի թերթը, իսկ նրա ելույթները՝ ավելի գործոն:

Պատի թերթերը, ամրացնելով իրենց վստակերը մասնասանների
հետ, պետք է բուլղերիկյան պայքար ծավալեն ՍՍՌՄ Գերագույն
Սովետի նախագահության պատմական Հրամանագրի ամենախիստ
կատարման համար, պատվով արդարացնեն բուլղերիկյան պար-
տիայի հզոր գործիքի իրենց պատվավոր կոչումը:

Պատ. խմբագիր՝ Գ. ՀԱՅՐԱՅԱՆ

Տեխ. խմբագիր՝ Լ. Այվազյան

Սրբագրիչներ՝ Ա. Երիցյան

Ս. Բալաբանյան

ՎՃ 2726

Գառվեր № 1053. Տիրաժ 2000

Հանձնված է արտագրության 29/XI 40 Բ.

Ստորագրված է ապագրության 13/XII 40 Բ.

Հայկական ՍՄԿ Ժողովմասովետին կից ԲԵՐԲԵՐԻ Լ. ամսագրերի տղաբան,
Երևան.

15034

668

15034

15034

И. ТУГАРИНОВ.

Стенная газета в борьбе
За высокую производительность
и железную дисциплину труда

«Советакан Айастан», Ереван.